

Ansvarlig skjerm- og mobilbruk i barnehage og skole

Vedtatt av SVs landsstyre 25. november 2023.

Det offentlige ordskiftet har de siste årene vært preget av debatten rundt skjermbruk i barnehage og skole. Foreldre og lærere har tatt til orde for et mer restriktivt lovverk når det kommer til skjermbruk i skolen, blant annet mobilforbud og aldersgrenser for bruk av skjerm i skole. Det er på tide med mer ansvarlig skjerm- og mobilbruk i barnehage og skole.

SV mener at det er viktig at skolen holder tritt med den digitale utviklingen i samfunnet. Digitale læremidler kan aldri erstatte læreren. Men digitale verktøy åpner nye dører og kan være en stor ressurs for læreren. Sammen med læreren kan digitale hjelpemidler styrke undervisningen og bidra til mer tilpasset opplæring.

For SV er det viktig å ha tillit til lærerens pedagogiske ansvar for valg av læringsverktøy. Samtidig må elevens personvern og foreldrenes mulighet til å regulere barnas totale skjermbruk i hjemmet ivaretas. Dette krever et godt skole-hjem-samarbeid hvor foreldre får god informasjon om digitale læringsverktøy og problemstillinger knyttet til skjermbruk adresseres. Dette krever at det settes en tydeligere linje mellom læringsverktøy i skolen og forventninger for bruk av læringsverktøy i hjemmet, all den tid skolene utdeler hjemmelekser.

Gratisprinsippet skal også være gjeldene for digitale læringsverktøy. Det betyr at skolen ikke skal kunne forvente at elevene må stille med egne smarttelefoner, nettbrett eller datamaskiner for å gjennomføre undervisning. Skolen skal heller ikke kunne stille krav om at foreldrene skal være erstatningspliktige for skade som eleven forvolder på skolens digitale undervisningsverktøy på skolen eller i hjemmet.

Det har vist seg over lang tid at elevene i skolen, med nynorsk eller samisk som opplæringspråk, ikke har samme tilgang på digitale læremidler, læringsressurser eller annet innhold på eget språk, som bokmåselevener. Det samme gjelder spesialpedagogiske verktøy. Dette er en underkommunisert problemstilling med digitaliseringen som SV mener Kunnskapsdepartementet må ta på alvor.

Det er viktig at barnehagen og skolen styrker bemanningen og ressursene i skolen, slik at lærere har tilgang til digitale læringsressurser og at lærere ikke må ty til lettvinde digitale løsninger som et svar på manglende bemanning.

SV vil:

- Lærerne og skolene må ha metodefrihet i valg av læringsverktøy.
- Skjerm i barnehage og skole skal brukes på læringsfremmede måter. Bruk av skjerm skal ikke være en erstatning for lærers tilstedeværelse, og bruk av digitale læringsressurser skal utelukkende være pedagogisk begrunnet og ikke et innsparingstiltak.
- Skolene skal selv kunne velge å innføre mobilforbud.
- Elevenes foreldre skal ikke stå økonomisk ansvarlig for skoleutstyr.
- Både lærere og foreldre skal ha rettigheter til å kontrollere elevens bruk av digitale læringsressurser som sendes med barna hjem, slik som applikasjoner og tidsbruk.
- Det må utvikles egne læringsressurser og læringsplattformer for skoleverket, der elevenes personvern blir ivaretatt.

- Lærere skal få tilbud om etter- og videreutdanning for pedagogisk bruk av digitale læringsverktøy
- For innkjøp av digitale læringsverktøy må det stilles krav om innkjøp av digitale pedagogiske læringsressurser.
- At opplæringsloven skal utformes slik at det også blir stilt parallelle krav til læringsressurser, slik at de finnes på nynorsk, bokmål og samisk, og at myndighetene stiller slike krav til digitale verktøy slik at barn får møte sitt språk enten det er ett av de norske skriftspråkene eller ett av de samiske også på skjerm